

Delrapport 2

Strukturendring, tilbud og dimensjonering

Dette er andre delrapport fra NIFU STEP i forskningsprosjektet som skal analysere struktur, gjennomføring og karriereveiledning i Kunnskapsløftet.

RAPPORT | SIST ENDRET: 16.06.2009

Tittel:

Ny struktur – tradisjonelle mønstre? : om Kunnskapsløftets strukturendringer i det videregående opplæringssystemet, og utforming av tilbud og dimensjonering i fylkeskommunene. Delrapport 2

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NIFU \(PDF\)](#)

Forfatter:

Håkon Høst og Miriam Evensen

ISBN:

978-82-7218-636-3 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2009

Rapportserie: Kunnskapsløftet

Dette er andre delrapport i forskningsprosjektet som skal analysere struktur, gjennomføring og karriereveiledning i Kunnskapsløftet. Se også:

- [Delrapport 1: Tilbudsstruktur og gjennomføring i videregående opplæring](#)
- [Delrapport 3: Fra andre til tredje år i videregående opplæring](#)
- [Delrapport 4: Gir Kunnskapsløftet bedre gjennomføring?](#)

I denne rapporten tar forskerne for seg utforming og dimensjonering av tilbudsstrukturen på vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram.

Kunnskapsløftet har medført en reduksjon fra 86 kurs i R94 til 56 programområder.

Forskerne har sett på hvordan fylkeskommunene, skolene og arbeidslivet vurderer strukturendringen og om reformen har ført til endringer i elevenes søkning og innfrielse av førstevalg. De har undersøkt fylkene Akershus, Hordaland og Rogaland. I tillegg er surveydata fra samtlige fylkeskommuner og 150 videregående skoler benyttet.

Ved planlegging av tilbudsstrukturen i fylkeskommunene vektlegges først og fremst elevenes ønsker og det å tilpasse skolens tilbud til fylkets samlede tilbud. Dernest vektlegger fylkeskommunene en videreføring av eksisterende tilbud og en tilpassing til arbeidslivets behov.

Fylkeskommunene mener bredere vg2-tilbud gjør det enklere å dimensjonere og fylle opp klasser, mens det i arbeidslivet kan spores en engstelse for at brede vg2-tilbud vil føre til reduksjon i den spesifikke fagkompetansen. Til tross for brede vg2-tilbud, får færre elever oppfylt førsteønsket sitt i Kunnskapsløftet sammenlignet med før reformen. Dette forklares med at enkelte vg2-tilbud er betydelig oversøkt i forhold til dimensjoneringen.

En stor andel av yrkesfagelevne tar påbygging til generell studiekompetanse fremfor å søke lære plasser. I ett av de tre undersøkte fylkene er det like mange som tar påbygging som går ut i lære. Rogaland fylkeskommunene har innført en prøveordning med rett til påbygging etter fullført læretid. Det har imidlertid ikke vært nok til å snu den økende trenden mot påbygging.

Foreløpige tall for 2008 viser at 10500 elever søkte påbygging til generell studiekompetanse, menst 16000 søkte læreplass.

Når det gjelder rekruttering til lærefagene, viser de foreløpige tallene for 2008 ingen vesentlige endringer som kan tilbakeføres til den nye tilbudsstrukturen i Kunnskapsløftet. I stedet følger elevenes valg av kurs og lærefag et tradisjonelt mønster. De bredere kursene ser således ikke ut til å ha medført en større match mellom søkere og læreplasser.

I Kunnskapsløftet er den 3-årige hjelpepleierutdannelsen fjernet og inngår nå i det nye helsearbeiderfaget som omfatter 2 år i skole og 2 år i lære. Forskerne viser til at det er et stort frafall etter vg2, noe som vil kunne føre til at færre får yrkeskompetanse som helsearbeider enn før reformen.

Frafallet forklares i hovedsak med at elevene velger påbygging til generell studiekompetanse i stedet for å gå ut i lære.

